

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Éves ár	3 korona.
Három hónap	12
Három hónap: Negyedévre	5
Három hónap	20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Gáspár József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Loyalitási nyilatkozat.

— jan. 23.

Az ugynevezett loyalitási nyilatkozat, melyben a két miniszterelnök, Széll és Körber, egymással megállapodott s melynek tartalmát Széll Kálmán közvetlen a kiegyezésről szóló fejtegetései után felolvasta, persze nem kiegészítő alkatrésze azoknak a megállapodásoknak, melyeknek törvénynyé kellene lenniök, de rendkívül fontos módon rendezi a gazdasági viszonyokat Magyarország és Ausztria közt. Eddig mindig azt hitték Ausztriában, vagy legalább azt a látszatot öltötték magukra, mintha hinnék, hogy teljes joguk van Magyarország ipara fejlesztését nemcsak gyanus szemmel nézni, hanem meg is akadályozni és mihelyst Magyarországon valamelyes ipari törekvések érvényesültek, Ausztriában hűtlenséget és árulást kiabáltak, mintha a közjogi viszony és az 1867. XII. t. c. folytán mindig arra leunének kárhóztatva, hogy Ausztria iparosainak vásárlói és vazallusai legyünk és e téren önállóan fellépni még mernünk

sem lenne szabad. Ez mindenképpen tarthatatlan állapot volt, nemcsak ama feltevés oktalansága miatt, melyet az osztrákok velünk szemben emeltek, hanem azért is, mert minden más vonatkozást csak rosszabbá tett és még jövőendő megegyezések aláírását is elő kellett idéznie.

Mindezen teljesen segített ez az ugynevezett — loyalitási nyilatkozat.

A két kormány megegyezett, hogy mindazt, amit a kiegyezés rendel, lelkiismeretesen keresztülvizsi, a mi tulajdonképpen magától értendő és ami ellen Magyarország aligha vétett valaha és hogy a két állam gazdasági egyenjogúságát nem lehet odamagyarázni, hogy bármelyik állam kormányának nyilvános szállításoknál, közmunkáknál nem lenne szabad a saját ipart előnyben részesíteni.

Ezzel teljesen tisztázva van a helyzet.

Ha a kormány az ország eszkozeivel ipart törekvéseket támogat, nem lehet tőle azt a jogot megvonni, hogy e törekvő iparok érvényesülését elősegítse, míg ed-

dig Ausztriában mindig azt a véleményt képviselték, hogy ilyen esetben is teljesen egyenlő elbánásnak van helye, hogy tehát az osztrák versenyt, mely hatalmi eszközeinél fogva könnyen állíthat kedvezőbb feltételeket, a gyöngébb magyar versenyző költségére előnyben kell részesíteni.

Hogy ezt Ausztriában épp így fogják tartani, magától érteendő; de úgy semmi esetre sem esik hátrányunkra, mint az eddigi gyakorlat, amint azt Ausztria kívánta. nálunk magát éreztette.

A mit ipari termékekben mi szállítunk Ausztriába, oly jelenték-telen, hogy a figyelembe nem vett ily esetben könnyen elviselhetjük.

E helyett majdnem teljesen elmarad nyakunkról az osztrák verseny, ahol közszállításokról lesz szó.

Iparkodnunk kell, hogy ezt a versenyt nálunk lehetőleg sok téren ártalmatlanná tegyük és ehhez sokban hozzá fognak járulni az új vám-tarifa rendelkezései.

Az ipari vámok ugyanis ogy

A moll-fodor.

— A „Szabadság” eredeti tárcája. —

Irta: Szathmáry Zoltán.

Az égboltozat kéksége egyre sötétebbre vált, a látóhatár szélein lomhán, lassan emelkedett fel az alkony homályossága.

A hegyek felől gyöngye szél-áramlat hullámzott végig a felforrított levegőn, lehűtve azt langyosra, megbontva az erdő lombkoronáit, megtáncoltatva a himbálózó nyárfaleveleket.

A távolból eiganyzene hangjai barárogoltak elő, a keringő lány akkordja szeliden, simán terültek el a levegőben.

A park sétányát dallamos női kacaj verte fel s az édes kacagásba bele-dörgött olykor-olykor valami fülbemászó bariton, vagy élesen diszharmonizált vele némely magas férfi hang.

Valami nyári táncmulatságról jöttek a lányok, asszonyok a tánchevetől kipirult arcokkal. A járásuk lomha volt és fáradt. Egyik-másik belekapaszkodva táncosa karjába édes zsibbadságot érzett minden tagjában.

A kőborgó szellő fűszeres illatot hordozott, a vágyakat kellő friss szénail-lat megrészegítette az asszony lelkeket.

A férfiak szemében lázas tűz esilámlott fel a gömbölyű női karok érintésére, a női kacajok megremegették a férfi kezekben.

Varázslatos hatalma volt a langyos levegőnek, mely szeliden simított körül a kipirult arcokat. A falombok titokzatos vágyakról, kéjről meséltek, egyre beszédesebbé válva . . .

Előjött egy leány. Fehér moll-ruháska volt rajta. Fehér mint az ártatlan leánylédék, melyre füst nem szállott még soha. Szép, édes leány, asszonyos kifejtettségben, erősen fűzött dereka csak úgy ringott kidagadt esipőjén s amint tele tüdővel szivta magába az ozón-dus levegőt, keble sebesen zilált a kivágott ruháscsákában.

A társaságtól elmaradva messzejött az ifju szőke és hullámos haju, leányos vonásokkal, de dióbarna, égő szemekkel. Érezte, hogy a friss buja levegő kidagasztja halántékán az ereket s orrcimpái idegesen vibráltak.

Soha nem érzett vágyak szállták meg a szívet, a lelkén titokzatos varázshatalmával ült a juliusi éjszaka.

A szőke ifju költő volt s verseket ír: az eszményi szépről. Alanyi poeta ki nem érezte soha az emberi gyarlóságot magában, akinek nem voltak agyában csak csupa rimek, költeménysorok s nem volt a szívében más, csak szent rajongás az eszménység iránt.

Szerette a fehérruhás leányt. A szerelem szüziessége, tisztasága alkotta meg lelkében az ideált; kit néma csodálattal bámult messziről. S lépten nyomon követte őt s szerelmi mámorában nem gondolt arra, hogy célja is van a szerelemnek, hogy a vágyak azért születnek, hogy elhaljanak a kielégítés lángtüzén.

Ő csak az eszménységéről zengett dalt, nem ősmerte el az érzékiséget a szerelemben és írta a verseket a leányhoz hódoló imádat hangján . . .

Most a juliusi éjszakában úgy érezte egyszerre mintha valami kimondhatatlan erő, talán a levegő-illat, talán az erdő varázsa széttépte volna szüziessé szerelmének minden illuzióját.

Érezte, hogy vére megkavarog, szilajon

erősek lettek — és ez az osztrákok kedvéért történt — hogy a német import. nem fél-, hanem készgyártmányokban többé nem lesz oly könnyű, mint eddig.

Tehát számos ipari szükségleteink kielégítése végett tulnyomólag Ausztriára leszünk utalva. A német készítmények jók, de drágák; az osztrák készítmények ellenben kevésbé jók, de épp oly drágák.

Miután azonban a német iparosok mögött sokkal nagyobb gazdasági hatalom áll, mint az osztrákok mögött, könnyebben jutunk hozzá, hogy az osztrák versenyt, mely kevésbé lehet kitartó, idővel, ha megfelelő módon tanultunk és megfelelő módon dolgozunk, legyőzhessük.

— jan. 23.

— **A katonai javaslatok.** Politikai körökben ma egyébről sem beszéltek, mint arról az indíkrációról, a melyet egy volt nemzeti-párti képviselő követett el akkor, a midőn Apponyi Albert grófnak Széll Kálmán miniszterelnökhöz benyújtott memorandumát a Neue Freie Presse tudósítójának elárulta. A nagy felháborodást megmagyarázza az a kommentár, a melyet fővárosi tudósítónk előtt egy volt nemzeti párti képviselő kifejtett:

— Apponyi Albert gróf — úgy mond — nem akart konfliktust a Széll kormányval, még kevésbé magával Széll Kálmánnal, a kit híven, becsületesen támogat, sőt személyéhez annál inkább ra-

őrült sebességgel kering ereiben s meghallotta szive dobbanását is,

A társaság vissza fordult.

A szőke ifju odahuzódott a közeli bokrok mellé.

Az alkony egyre jobban ráterítette szürke szárnyait mindenekre. Homályosan lehetett ki venni a fehér mollruhácskát, is amint elsuhant az elrejtőzött ifju előtt.

A szőke ifju szemeiben emésztő tűz esillogott, a mint oda tapasztotta tekintet a hófehér karokra, szinte érezte a bársonyos bőr melegségét.

Azután rózsaszínű köd ereszkedett szemé elé. Nem látott mást csak a gyeputon egy darabka moll-rongyot.

A fehér moll-ruha egyik fodor foszlánya beleakadt a bokor tövisbe s letépte azt. A fehér ruhácska meglibbent s a selyem harizsnyák fénye elővillant egy percze.

Az ifju lelke mikor felébredt elalélt ságából féktelen, dühvel ugrott oda egy lépéssel a mollrongyoskához, szertelen vágygyl s a kis fodrocskát melyen még érzett a leány kedvenc illata, oda szorította az ajkához.

És nem volt agyában semmi költői gondolat mikor odahanyatlott a selyem pázsitra, s vágyakozva tárta ki karjait a távolba valami értelmetlen, állati hangot üvöltve a távozó fehér ruhácska után...

gaszkodik, mert a miként a belügyi kormányzatban beállott nevezetes és kedvező változásokat Széll Kálmán becsületes működésének tulajdonítja, másrésztől épen most a kiegyezés megvalósulásának küszöbén nem akar akadályokat gördíteni, még kevésbé válságba sodorni a kormányt. Amidőn tehát a katonai javaslatok tekintetében bizonyos óhajokat fejezett ki, akkor csupán politikai multjához maradt hű Apponyi, a ki a véd-erő tekintetében a nemzet teherviselési képességét arányba kívánta hozni mindig az egyes katonai követelésekkel. — Ezekre az óhajításokra nézve garanciákat is kapott Apponyi. Már most annál érthetőbb és felháborítóbb az elkövetett indískrécio, mert sem Apponyinak, sem a kormánynak nem volt szándékában az ügyet kiélezni és nyilvánosan pertraktálni különösen pedig addig nem, a mig a pártértekezleten a dolgok nem tisztázódnak. Az illető volt nemzeti-párti képviselő ellen a felháborodás oly nagy, hogy személye titokban sem maradhat többé, Sejtik is már, hogy ki volt az indískrét képviselő. Az illető nem maradhat benn a szabadelvűpárt kebelében, az bizonyos; nem maradhat annál is inkább, mert ellene olyan sértő kijelentések hangzottak el, hogy önmagának is jelentkeznie kell és le kell vonnia indískrécioja következményeit.

A keresk. és iparkamara közgyűlése.

— jan. 23.

A debreceni ipar és kereskedelmi kamara a jövő, február hó 5-ikén d. u. fél 4 órakor tartja rendes közgyűlését Szabó Kálmán elnökle alatt. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

I. **Elnöki előterjesztések.** 1. Folyó ügyekről. 2. A kamarai pénztár átadásáról. 3. Az illetékügyek állásáról. 4. A házépítés munkáinak leszámolásáról. 5. Az 1903. évi költségelirányzat jóváhagyása. 6. A kereskedelemügyi miniszter köszönő iratáról. 7. Keresk. utazók igazolása Ausztriában. 8. Férfi ruha szabászati tanfolyam Debrecenben. 9. A debreceni szatmári vasúti csatlakozás ügye. 10. A gabonaküldemények kocsiberendezése tárgyában. 11. Az állam nyelve a hadsereg-nél. 12. Az osztrák-magyar bank új váltó-bíráói a kerületben levő bankfiókoknál.

II. **Titkári jelentés az ügyforgalomról.**

III. **Miniszteri leiratok általános ipar és keresk. kérdésekben.** 1. Munka-közvetítő intézet Debrecenben. 2. A fiók-üzletek üzletvezetése. — 3. A szobrászipar képesítése 4. A borbélyok iparszerű árusítási joga. 5. A világítási, vízvezetési és fűtési szerelés képesítéshez kötése. 6. A posztókereskedő joga ruha megrendelések felvételére. 7. A kávéházi ipar számhoz kötése. 8. A nemzetközi postaszervezés módosításairól.

IV. **Törvényhatósági szabályrendeletek.** 1. Debrecen sz. kir. város köve-zetvémszabályzata. 2. Beregszász város társaskocsi-szabályrendelete. 3. Mezőtur város szabályrendelete a hajhász-üzletről.

VI. **Társkamarák megkeresései.** 1. A kamarai tagválasztások ügye. 2. A

kamarai évi jelentések külön kiadása. 3. A vasuton és hajón továbbított áruküldemények utánvételeinek postatakarék-pénztári check útján való kifizetése. 4. A gépmegrendelések és az 1900 évi XXV. t. c. 5. A hadsereg lábbeli szükségletének biztosítása.

VI. **Kihágási ügyek. Szakvélemények. Testületi megkeresések.** Ezek közt fontos lesz a debreceni ipartestület megkeresése a pékek vasárnapi munkaszünete tárgyában.

VII. **Magán megkeresések, kérelmek és javaslatok.** 1. Söhlér István hánási szalmakalapgyáros javaslata a szalmafonás népies tanítása érdekében. 2. Tóth Kálmán beltág javaslata a debreceni postai kézbesítés megjavítása iránt. 3. Az első máramarosi botgyár Visó-Oroszi-i cég kérelme egy állami elemi iskola felállítása iránt. 4. Weisz Mózes és fia Bernát szeszgyáros munkácsi cég javaslata a szesz-küldemények vasúti szállításának tekintetében. 5. Miklós és Markbreit cég kérelme a kamarai székházban birt. bérhelyiség szerződésének feloldása iránt. 6. Nánássy Lajos kamarai bolt-bérlő kérelme szerződéses boltbérének leszállítása iránt. 7. Porzsolt Gyula iparművészeti isk. tanuló kérelme segély iránt.

VIII. **Allamsegélyes ügyek.**
IX. **Iskolák segélyezése.** 1. A debreceni kereskedelmi akadémia kérelme 2000 korona évi segély kiutalása iránt. 2. A debreceni közügyesítő egyesület iskolájának kérelme 300 kor. segély iránt. 3. A színérváraljai iparostanonciskola kérelme 200 kor. évi segély iránt. 4. A mátészalkai iparostanonciskola kérvénye segélyért.

X. **Vásárok-vámok-helypénzek.** 1. Munkács r. t. város vásári szabályzata. 2. Nyírbátor város orsz. vásárainak szaporítása. 3. Alattán közsög vásárengedélyezési kérvénye.

XI. **Indítványok.**

KÖZIGAZGATÁS.

× **Nyugdíjazások a városnál.** Debrecen város nyugdíjellenőrző bizottsága tegnap délután fél 4 órakor ülést tartott Kovács József polgármester elnökle alatt, a melyen nyugdíjazási ügyeket intéztek el s javaslatot hoztak a Simonffy Imre kir. tanácsos, volt polgármester nyugdíjaztatása ügyében is. Az ülésen jelen voltak Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly tanácsos, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Dr. Berger Andor, Dr. Freund Jenő, Beke Imre és Horváth István bizottsági tagok. Simonffy Imre volt polgármesternek 6020 korona évi nyugdíjat hoztak javaslatba, Hajdu Gyula volt adótanácsos részére pedig évi 2240 korona nyugdíjat javasolnak folyósítani. Ezen kívül kisebb évi nyugdíjat szabtak meg Boda Bálint, Demén Lajos, Parti Gábor közrendőrök részére s kegydíjakat két elhunyt városi tisztviselő özvegyeinek számára. A nyugdíjazási ügyek az e havi közgyűlésen nyernek végleges elintézését.

× **A jog-és pénzügyi bizottság** ma délután fél 4 órakor Vecsey Imre elnökle alatt ülést tart, melyen apró, lényegtelenebb folyó ügyeket intéznek el.

× **A nyugdíj bizottság újra alkotása,** Debrecen város nyugdíj ellenőrző bizott-

Regénycsarnok.

A VÁTYI HARANGOK.

A Szabadság számára írta: *Zoltán Vilmos.*

Azonkívül nagyobb összeget visz a ceglédi takaréktárba. Mivel sokkal pénzzel utazik, nem akar koresmába szállni a csavargók miatt, tovább menni bajos volna a két fáradt lóval éjnek idején. Azután meg úgy hallotta, hogy farkasok is vannak a vidéken. Ha tehát Hárs uram szállást adna neki az éjre, jól megfizetne érte. Kora reggel majd tovább megy.

Hárs András igenlőleg bólintott fejével, azután meghagyta leányának, hogy gondoskodjék jó vacsoráról. Ő maga pedig a pincébe ment borért.

Az izletes vacsora hamar elkészült. Az idegennek szemmel láthatólag izlett a szép leány főzte, a nehéz ó-bortól pedig mit a molnár poharába töltögetett, közlékeny lett.

Elmondta, hogy negyvenezer forintot visz magával, összes készpénzét, mi-ből harmincezeret a ceglédi takarékpénztárba akar tenni, két ezer forintot pedig tinókat vásárol. A pénz ott van egy börtáskában, a bundájába bevarva. Fiát is magával akarta hozni, de azt két nappal ez előtt ágyba döntötte a betegség s így ő egyedül kénytelen megtenni a hosszú utat.

Vacsora után a két férfi még fönnmaradt, bor mellett elbeszélgetve, míg Eszter, ki megszokta engedelmeskedni apja tekintetének, szobácskájába ment és lefeküdt.

A leány sokáig nem tudott elaludni. Valami ijesztő sejtélem, a veszélynek valami homályos előérzete ébren tartotta. A szomszéd szobából időközönként áthalatszott a pohárkocintás s a két férfi hangos nevetése.

És a leány elgondolta, hogy hátha ez az idegen áruhába öltözött, haramia, ki éjnek idején, majd ha a házbeliek alusznak, kinyitja az ajtókat és beereszti társait, hogy elrabolják az apja kincseit.

Fázott a meleg ágyban s fejére huzta a takarót. Végre hosszas vergődés után elaludt. Bolondos álom gyötörte. Eleinte szépen indult. Ugy rémlett neki, mintha bucsu volna Vátyon s ő ott táncolna a nagy kocsmába a falu legdélcegebb legényével, a bíró fiával, Kondor Jóskaival. A legény a tánchevében odahajol hozzá s mélyen a szemébe nézve, suttogva kérdezi:

— Szeretsz-e, Eszter?

Ő éppen felelni akar, mikor egyszerre zavart kiáltások ütik meg fülét. Odanéz, a honnan a zaj kiindul s megrettenve látja, hogy édesapja dulakodik egy emberrel, kit az előtt sohasem látott. Szeretne, odakiáltani a körülállóknak, hogy vessék magukat közbe, válasszák el a dulakodókat, de az ijedség annyira erőt vesz rajta, hogy nem tud szólni. Azok pedig mozdulatlanul állnak és nézik a dulakodást. Végre az idegen kerül fölül s egy hatalmas baltacsapással kettévágja Hárs András koponyáját.

Az álmából fölriadt leány fölül az ágyban és hallgatózik. Mély hangtalan esend. A szomszéd szobából sem halatszik már a legkisebb nesz. Apja és az idegen bizonyosan alusznak már. Eszter megint lefekszik.

Aztán úgy rémlett neki, mintha a fal mellett, ott, hol a malomkerék benyúlik a Berenicába, tompa, egyenletes üt-

seket hallana. Mintha valaki csakánynyal árna a esontá fagyott földben. Hosszan eltűnődött, hogy micsoda zaj lehet ez! melyet ő az előtt sohasem hallott?

Tűnődése közben újra elaludt. Mély álom nélküli alvás borult rá. Sokáig aludt így, míg végre ajtónyitás ébresztette föl.

Az ajtóban apja állt bundában utra készen, kezében égő gyertyával. Sápadt volt mint a fal s rekedt hangon szólt leányához: — Alszol, Eszter?

A leány szótlanul apjára bámult. — Csak azt akartam mondani Hogy ne félj, Nem történt semmi. En megyek a vendégünkkel Ceglédre. Elkísérem, hogy bajne essék, Három nap múlva visszajövök. Addig viselj gondot mindenre, magadra legjobban. Isten veled!

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma pénteken január hó 23-án. Bérlet „B”.

R. Réthy Laura vendégfelleptével:

TRAVIATA.

Nagy dalmű 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Valeri Violetta	R. Réthy Laura m. v.
Bervoix Flóra	Krémerné Lili
Anina	Adamek Irma
Germont Alfréd	Karacs Imre
Germont György	Mezey Andor
Gaston Letorieres vicomte	Márton Miklós
Duphol báró	Szilágyi Aladár
D'Obigny marquis	Virágháty Lajos
Grenville orvos	Imay Béla
Giuseppe	Szalay Károly
Flóra szolgálója	Pápay Lajos
Küldött	Vámos Jenő

Holnap Szombaton január 24-én. Bérlet C.

LIZELOTT.

Színmű.

Eladó,

18 Hekto törkö

jutanyos áron.

Homok-kert 165 szám alatt

Kiadó lakás.

A Hunyady-utczában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy üveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a Kiadóhivatal.

Eladó

Rudolf trónörökös

Osztrák-Magyar Monarchiája.

Füzetekben német nyelven.

Egy negyed árban.

Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czim megtudható a: Kiadóhivatalban.

Magy. kir. államvasutak.

9551/1903. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a budapesti marehegyi vonalon Párkány-Nána állomáson létesítendő ut- és pályaaáthidalás vas szerkezeteinek szállítása iránt.

A tervek és költségcsámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapest, a magy. kir. államvasutak igazgatóságának alépitményi ügyosztályában (Teréz-körút 56. sz. III. em. 14. ajtó.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi február hó 11. éj déli 12 óráig nyújthatók be alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályában (Teréz-körút 56. sz. II. em. 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal ellátva nyújthatók be: „Ajánlat Budapest marehegyi vasuton Párkány-Nána állomáson létesítendő ut- és pályaaáthidalás vasszerkezetének szállítására.”

Az ajánlat benyújtását megelevező napon vagyis 1903. évi február hó 10. éj délelőlt 12 óráig 350 azaz: háromszázötven korona bánatpénzben teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (VI. kerület Andrassy-ut 75. szám földszint): akár készpénzben akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatokhoz nem esatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett ár folyam szerint számítottak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak ideje korán beérkezett ajánlatok szolgáltatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Budapest, 1903 évi január hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik)

Intézetünknel

4¹/₂ 0-ra

elhelyezett betétek kamatlábát.

1903. február hó 1-től kezdve.

4¹/₄ 0-ra

szállítjuk le.

Az alföldi takarékpénztár

részvénytársaság igazgatósága.

tegségben, a kényelem legkisebb hiányát még a rendes mindennapi életben is megsínyli.

Fűtőkészülékről, a vonatkisérről szolgálatkésztségéről meg épen csak dícsérő sorokat írhatnak, teljes tárgyilagossággal, leküzdve a saját gyöngeségem szülte ellenszenvet.

Hanem a magyar államvasut legújabb intézkedésével még tovább megy a gondoskodó, tapintatos figyelem terén.

Elhatározta ugyanis, mint egy hozánk is megérkezett hivatalos értesülésből olvasom, hogy a gyorsvonatokon helyet ad a harmad osztályú kocsiknak is.

Az utazni szerető, vagy az utazásra kényszerített közönségre nézve igen fontos intézkedés ez. A másodosztályos és harmadosztályos közönségre egyaránt. Ritkulni fognak a második vonat-kocsik utazói s e mellett a szegényebb néposztály is gyorsvonatozhatik. Olesón, mert hiszen a legdrágább zóna 12 korona lesz. Nem kell többé 15 órát bumlizni, csak 7 órát, hogy célját elérje a szegény ember, nem kell vasuti vendéglőkben eltölteni élete legszebb ifjúságát, minden falatot és kortyot méreg drágán fizetni. Olyan helyeken, a hol a bumli-vonat félórát veszteget, a gyors csak fűtyölni fog s a harmadosztályú utas kedvet kaphat ahhoz hogy kövesse a gőzkocsi példáját s ő is fűtyöljön jó kedvében.

Megragadom az alkalmat, hogy mindazokért a becsületsértő kifejezésekért melyekkel beteges kimerültségemben oly gyakorta illettem a magyar vasutakat, előgtételt szolgáltatassak ime számára s lelkem teljes melegével üdvözöljem a gyorsvonatos harmadosztályú kocsikra vonatkozó intézkedését.

Annyival is inkább tehetem ezt, mert mi sohasem utazunk harmadik osztályon s viteldíjat egyáltalán nem is fizetünk

Szatyi.

* **Királyi kitüntetés.** A legfelsőbb helyről jött elismerésben részesült Szücs István, Hajdu-vármegye iktatója s régi hű tisztviselője a megyének. Tegnap érkezett le a kabinet-irodából a kitüntető okmány Kovács József polgármester kezéhez, a mely szerint a király Szücs Istvánnak és utódainak szolgálatai hű teljesítéseit elismerésképpen a *csatári* előnevet adományozza díjmentesen. A polgármesteri hivatal még a tegnapi napon kézbesítette a kitüntető okmányt Szücs Istvánnak.

* **Az új csendőrörsök.** Az 1903 év folyamán 289 csendőrörsszel szaporítják Magyarországon a fennálló csendőrörsök számát. A szaporítást decentralizálással viszik keresztül, ugyanis a nagyobb örsök létszámából elvonnak egy két csendőrt, s új örsöket alakítanak. A nagy munka keresztülvitelével Kosztká Pál csendőralezredes van megbízva, ki most folytatja ez ügyben a megbeszéléseket a köz igazgatási hatóságokkal, Legutóbb Petrócy Imre belügyminiszeri titkár társaságában Debrecenben időzött, hol Rásó Gyula kir. tanácsos alispánnal folytatott az új csendőrörsök felállítására tárgyában beható tárgyalást. Kosztká Pál alezredes és Petrócy Imre min. titkár tegnap utaztak vissza Budapestre.

* **Kitüntetett hajdumegyei munkások.**

A szocialista tulzók káros működésének erős gátat vehet és vet a m. kir. földmivelésügyi miniszter eléggé nem méltányolható azon intézkedése, hogy a derék, becsületes, hűséges gazdasági munkások közül évente többet nyilvános és marandó kitüntetésben és jutalomban részesít.

Hajdúvármegyében három ilyen derék gazdasági munkást tüntetett ki a miniszter díszesen kiállított remekművű keretbe foglalt díszoklevéllel és egyenkint 100-100 korona jutalommal.

A három kitüntetett: Tóth Miklós h.-szoboszlói, Tóth János h.-bőszörményi és Szabó István balmazújvárosi gazdasági munkások, kiknek az oklevelet és jutalmat nyilvános népgyűlés előtt fogják átadni az illető községek közigazgatási főnökei vasárnaphoz egy hétre.

Az oklevél szövege a következő:

N. N. gazdasági munkásnak szorgalmas munkálkodását, példás hűségét, derék, becsületes viselkedését dícsérettel méltányolom. Darányi, m. kir. földmivelésügyi miniszter.

Derék munkásaink körében bizonyára a kellő jó hatást eredményezi az érdem igazán szép elismerése.

* **A Debreceni Dalegylet történelmi hangversenye.**

Megemlékeztünk már arról — hogy a Debreceni Dalegylet február 5-én Mácsay Sándor karnagy vezetésével és Rácz Károly zenekarának közreműködésével a Bika szálló dísztermében történelmi hangverseny estét rendez. Három hangverseny keretében előadják az 1100 óta fennmaradt nevezetes és tösgyökeres magyar dallamokat. Ezen az első ilyenmű hangversenyen az 1100-tól 1700-ig terjedő idő dalait fogják énekelni a következő sorrendben:

1. Zrínyi Miklós halála: Rácz Károly zenekarától. 2. Bevezető ismertetés e korszak dalaihoz. 3. Regős ének a csodaszarvasról. (Szláveredetű pogány magyar dal 1100-ból.) Férfikarra átírta: Mácsay Sándor; zenekisérettel előadja: a Dalegylet. 4. Farkas András régi magyar énekszerző ismertetése után: 5. Jersze emlékezzünk kezdetű dal 1538-ból. Szerzette: Farkas András; férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja a: Dalegylet. 6. Tinódy Lantos Sebestyén ismertetése után: 7. Egervár viadaláról való négy ének, Tinódytól (1541—1553). Férfikarra átírta: Mácsay Sándor; zenekisérettel előadja: Donogán István egyleti tag. 8. Egri históriának summája Tinódytól. Férfikarra átírta Mácsay Sándor. Előadja a dalegylet. 9. Adhortatio mulierum. (Egy férj értelme feleségéhez) költemény 1548-ból. Előadja: Kovács József egyleti tag. 10. „Gályarabok éneke“ 1674. Férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja: a Dalegylet. Ez első korszak és az egyes dalok bevezető ismertetéséről Csurka István egyleti titkár gondoskodik.

A rendkívül érdekesnek ígérkező estére belépődíj személyenként 2 korona, családjegy 4 korona. A hangverseny 8 és fél órakor kezdődik.

* **Sorozások Debrecenben.**

Megirtuk már tegnap hogy a polgári hatóság Debrecenben a sorozásokat március hó 1—6 napjaira tűzte ki. Ekkor tartják a sorozásokat, ha a határidőt a miniszter nem kifogásolja, minthogy semmi oka sem lehet kifogásolni. A sorozások a Korona vendéglő nagytermében fognak megtartani, a már általunk jelzett sorozó bizottsági tagok jelenlétében. A katona ügyosztály ez uton is felhívja az önkéntességért folyamodó hadköteleseket, hogy folyamodásukat és okmányukat február hó végéig annyival is inkább adják be, mert ellenkező esetben jogukat elvesztik. Ugyancsak ez ideig kell beadni a családfenntartóknak, papoknak, tanítóknak is folyamodásukat.

* **A hideg.** Pár nap óta újra a kellemetlenebb oldaláról mutatkozott be a tél. Szigorú hideg uralkodik Debrecenben a hol megint sok baj van a gázvezetőkkel, a melyek, — akár csak a szegény ember reménységei, — befagynak a hideg miatt. Persze a rendőrségnek is meggyűl a gondja baja ilyenkor, mert a nyomorúság és szükség rossz tanács adó. A lopások, betörések szaporodnak. Különben az egész országban erős hideg uralkodik s a táviró meghozta már a megfagyott emberekről szóló híreket is. Turóc Szent-Mártonban megfagyott *Tomesányi* „koldusbíró“ (?!), s ugyanilyen sorsra jutott egy szegény eszmadia Kézdivásárhely határában. Különösen a felvidéken nagy kárt tett a hideg a vetésekben is, mint ma érkezett távirataink jelentik. Az ország összes kisebb folyói a Szávát és Drávát kivéve befagytak. A Duna egész mentén erősen zajlik 8-12 centiméternyi vastagságú jéggel.

* **A differitisz orvossága.** A m. kir. belügyminiszter érdekes rendeletet adott ki a roncsoló toroklob szérumára vonatkozólag, — A rendelet értelmében ilyen szérumot, magyarul, vérsavót minden gyógyszerész köteles raktáron tartani és pedig legalább három 1000 immunitási egységet tevő adagot, fogyasztás esetén pedig köteles azonnal kiegészíteni. — A vérsavó nemcsak belföldi, de külföldi gyárraktól is beszerezhető. Vidéken a szérum a beszerzési áron felül 50 százalékkal, Budapesten 30 százalékkal árusítható. Még sok érdekes és fontos dolgot tartalmaz a körrendelet, melyet a közigazgatási hatóságok meg fognak küldeni minden egyes orvosnak és gyógyszerésznek.

* **Vince napja.** Tulajdonképpen Vince napja is ép oly szürke, közönséges hétköznap, mint a többi, a magyar gazdaság azonban váravárja ezt a napot, melyből a nyár eredményére, az idej termésre következtethet ősi babonája szerint. Máskor enyhe, napsugaras idővel köszönt be, s most tegnap Vince napján is esikorgó, zuzmarás tél hava hullik a földre. Egy vigasztaló napsugár se tör keresztül a sötét hófelhőkön.

Hogyha fénylik Vince,
Megtelik a pince.

A régi babona így él a magyar gazdák hitében. Ne adja isten, hogy a babona igazat jelentsen, mert az idén akkor nem nagy termésre lehet kilátásuk a szőlősgazdáknak.

* **Színész és huszárhadnagy.** Megírtuk, hogy Szatmáry Ervin, a Debrecenben is ismert honvédhuszár-hadnagy színész lesz, s Mezey Béla győri színházvezető társulatához szerződik. Egy Szatmáryval jól ismerős forrásból azt a hírt halljuk, hogy Szatmáryval együtt Kreszányi Ignác temesvári társulatának egyik szépségéről híres nőtagja is elszerződött Mezeyhez. A fiatal katonatiszt miatt a szép asszonyka elvált a férjétől és most nőül megy a huszárhadnagyból lett színészhez.

* **Katonai felülvizsgálat.** Tegnap délután Puky Gyula elnökléte alatt katonai felülvizsgálatot tartottak a Korona vendéglő dísztermében. 14 hadköteles katona volt a felülvizsgálaton előállítva, a kik közül 11-et felmentettek a katonai szolgálat alól.

* **Érdekes esküvő.** Érdekes esküvő fog lefolyni a napokban Debrecenben. A Magyarok kitűnő zenekarának nagybőgőse, a Muzzok név alatt népszerű Ruha István szépséges leánya Ilka esküszik örök hűséget a miskolci Radics zenekar művész klarinétosának Muzsi Salamonnak. Persze, hogy a lakodalom nagy vigasságok mellett fog lefolyni s képviseltetni fogja az esküvőn magát Debrecen előkelő férfi társasága is.

* **Az ügyvédek szaporodása.** Az ügyvédvizsgáló bizottság alakuló közgyűlésén dr. Székely Ferenc koronaügyész, a bizottság elnöke, figyelemreméltó adatokat sorolt fel az ügyvédek szaporodásáról. — Elmondotta koronaügyész, hogy a múlt évben összesen 270 jelölt fordult meg a bizottság széke előtt, köztük 43 olyan, aki másodszor jelentkezett. A 270-ből képesítették 171-et, vagyis 78 százalékot. A másodszor, vagyis utoljára vizsgázók közül öt bukott meg végképen, ezek közt azonban csak két ügyvédjelölt volt, továbbá két bírósági aljegyző és egy jegyzőjelölt. Az elnök megjegyezte, hogy ezek a számok éppen nem mutatnak arra, hogy az ügyvédvizsgáló bizottság nevének szigort fejtene ki, mint azt egyes napilapok írták, sőt a múlt évi bukások száma éppen ellenkezőleg, még kisebb, mint az 1901. évi bukásoké. A bizottság a múlt évben eszerint 209 ügyvédi oklevelet, a marosvásárhelyi bizottság pedig 40 oklevelet állított ki. Ez együtt 249. Ellenben az ügyvédek száma csak 169-el fogyott. Ehhez képest Magyarországon az ügyvédi oklevéllel bírósáma ez elmúlt évben ismét 80-nal szaporodott, körülbelül ugyanannyival, mint 1901-ik évben.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Adler Ede izz. 22 éves, Szük Károly ev. ref. 45 éves, Kenéz Ferenc ev. ref. 57 éves, Simen Sándor ev. ref. 16 napos, Nagy Eszter ev. ref. 20 éves.

* **Meglopott beteg.** Könnyenhiúságának lett áldozata Nagy Ágnes debreceni lakos. Betegen feküdt lakásán mikor meglátogatták Pásztor Elek és neje Heti Ágnes, nagy ékesszólással előadva, hogy

micsoda kitűnő üzlet kínálkoznék most, ha volna pénz. Szó szót követett, végre is a furfangos házaspár kicsalta a beteg Nagy Agnestől a földesi takarékpénztár által kiállított 608 koronáról szóló betéti könyvecskéjét, sőt gondviselés ürügye alatt két malacát is elhajtották. Mikor Nagy Ágnes felépült, s visszakérte Pásztoréktól a pénzt és malacokat, azok hallani sem akartak róla. Nagy Ágnes a csendőrséghez fordult segítségért, kik előtt azután Pásztor Elek beismerte a dolgot, a két malacot vissza is adta de a 608 koronával nem tudott elszámolni mért a felesége a könyvecskét magához véve és nyomtalanul eltűnt. A csendőrség most keresi a szökött asszonyt.

* **Attérés és esküvő.** Egyszerű lakodalom ünnepe volt a romantikának: az áldozatra kész szerelemnek, a mely már oly ritka, hogy szinte alig hiszünk benne. Az egymást szerető szívek akadály a vallás volt; a fiatal ember keresztyén volt, a leány meg zsidó. A leány szülei nem engedték, hogy leányuk elhagyja az ő hitüket és abba sem egyeztek bele, hogy más valláson levő embernek legyen a felesége. Ennélfogva a fiatal ember Páláth Imre kereskedő-segéd áttért a zsidó hitre és alávetette magát a zsidó vallás ritsusaiban előirt mütétnek. Ennek megtörténte után, vasárnap megesküdött Világ Katicával, Világ Illés aradi iparos leányával.

* **Köszönet nyilvánítás.** A vallás és közoktatásügyi Miniszter ur meghagyásából van szerencsém azon jószívű emberbarátoknak, kik az itteni országos tanítói arvház karácsonyfa ünnepélyéhez adományokkal hozzá járultak köszönetemet kifejezni. A adományok a következők: Kaán Irma tanítónő N.-Kanizsa 1 kor. 10 fill. Barkó János tanító Barcauifalu 2 kor. Molnár Antal tanító Bagamér 6 kor. Kareag Gyula Debrecen 6 kor. Simkó József Nádudvar 1 kor. 50 fill. Pandur Pál Kies-Csákó 2 kor. Iklady Ferenc Ó-hídvég 2 kor. 62 fill., Allami iskola Felső Rohó 2 kor. 16 fill., Beeske Bálint János 2 kor., Veteg Kornélka Pécs 2 kor. Márk Endre Debrecen 100 kor. Szabó Lajos fia urak 40 kor. Szedlák és Vámos 40 kor. Kardos László 20 kor., Debreceni Lajos 20 kor. Benyács Emil 10 kor., Füleky Pál 6 kor. Vetésy Béla 5 kor. Veréb Lajosné 2 kor., özv. Vargha Ferencné 10 kor., Eiseumann Czkár 5 kor. Összesen 285 kor. 38 fill. Továbbá Csáthy Ferenc küldött 75 dr. könyvet, Eperjessy István 45 dr. könyvet, László és Trsa 15 drb. könyvet, Kerezi Teréz 5 drb. könyvet, Csiky Lajosné 10 kor. értékű csemegét, Dörre Ferenc 1 doboz cukorkát, Kuthy Zsigmond 6 füzér füzét, Schmidt Soma 20 csomag cukorkát, Dr. Popper Alajosné 5 drb. tortát, Márkus Miksa 2 drb. tortát, Lamprecht Frigyes 20 töltött kiflit, Gerébi utódai urak 1 láda narancs és 1 csomag szent János kenyeret, Varkoly József 5 drb. bárfai babát. Debrecen, 1903 január hó 21-én. Csányi Viktor kir. tanfelügyelő.

* **A korona takarékos és hitelszövetkezet.** 1903-ik évi január hó 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet

Piac-u. 6. szám alatti helyiségében teljesíthetők, Minden törzsbetét után hetenként 1 korona fizetendő. Az intézet elöllyei: törzsbetétei 6 százalékot jövedelmeznek, kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékosagot, továbbá minden törzsbetét után 200—260 korona kölcsön kapható. Miután a szövetkezet a kölcsönnek külön visszafizetését nem kívánja hanem az a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönei a könnyű visszafizetési módozat által különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak és hivatalnoknak egyaránt. A kölcsönök kezesség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre adhatnak.

A két év társulatba beiratkozott 1529 tag heti 448 korona befizetéssel. A befizetett tőke 463721 korona. A bélépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.

EGYLET.

A debreceni urikocsisok egyletének igazgatósága e hónap 25-én délelőtt fél 1 órakor a debreceni Casinó gyűléstermében ülést tart, melyen a közgyűlési tárgyakat készítik elő, meghatározzák a közgyűlés idejét s különféle indítványokat tárgyalnak.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Sárány püspök ünnepeltetése. Fővárosi tudósítónk távirja: Sárány Sámuel a bányai ág. hitv. evang. egyházkerület ősz püspöke 80-ik születésnapja alkalmából szép ünnepeltetésben részesült. — A pilisi közönség ünnepe, harangzugással és taracdurrogatással kezdődött, azután ünnepi isteni tisztelet volt, melyen küldöttségek tisztelegtek, délelőtt pedig díszbéd. — Üdvözlő táviratokat küldtek Darányi és Láng miniszterek, Fabinyi Teofil, Zsilinszky államtitkár, Zelenka, Baltik, Gyurác ág. ev. püspökök, Antal Gábor ev. ref. püspök, Benický Ferenc, Desseffy Emil. Este fáklyásmenet, kivilágítás és társasvacsera volt.

Öngyilkos hivatalnok. Budapestről jelentő tudósítónk: Tegnap reggel a városligeti szinkör mögötti tisztáson egy fiatal ember holttestét találták, amely az éjszakai hidegben egészen megfagyott. A jobb halantékán lövéstől eredő seb volt. A rendőrség megállapította, hogy Kozlik Jenő csáktornyai születésű 20 éves statisztikai hivatalnok, aki a napokban elűnt lakásáról. Hozzá tartozóinak azt írta, hogy Fiuméba megy és öngyilkosságot követ el.

Kivándorlás a Felvidékről. Fővárosi tudósítónk nagyon szomorú hírről értesít bennünket. Ugyanis a kivándorlás a munkahiány, a téli inség és a kivándorlási ügynökök rábeszélése következtében a Felvidéken az eddigénél is nagyobb arányokat kezd ölteni. — E hó 20-án is nagy csoport kivándorló verődött össze a zsolnai állomáson, hogy a reggel 9 órakor Oderbergbe induló vonattal tovább induljanak Hamburgba és ott hajóra szálljanak. New-Forkba szóló jegyekkel és uti költséggel el voltak látva. A kivándorlók többnyire javakorban lévő férfiak voltak.

de volt közöttük néhány fiatal asszony és leány is. Legtöbben a nyitrai megyei Miváról és Brezováról jöttek, de voltak néhányan Rózahegyről és Puchórol is. A esendőség mindjárt tudta, mi járatban vannak és minthogy utlevele egyiküknek sem volt, valamennyit bekísérték a főszolgabíróhoz, a hol pénzüket elvették és az illetékes községi elöljáróságokhoz küldték, a ki vándorlókat pedig visszatérésre bírtak.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Jan. 23. pénteken: R. Réthy Laura vendég felléptével *Traviata*, dalmü. B.

Jan. 24. szombaton: *Lizelot*, szimü. C.

Jan. 25. vasárnap: délután *A fűvény*, vigjáték, este R. Réthy Laura vendégfelléptével *Sulamit*, zsidó dalmü.

— (A kis szökevény.) Az angol daljátékok egyik zenéileg legbájosabbjának *A kis szökevénynek* tegnapi előadását szép számu közönség nézte végig és sokat tapsolt a címszerepben jeleskedő Felhő Rózsának, aki kecsesen lejtette el táncait s elmésen adta elő a finom pikantériával fűszerezett énekszámokat. — Kacagató jóízűséggel játszott Krémer Jenő és szép sikere volt Áldor Juliskának. A többi szereplők is legjobb igyekezettel járultak hozzá az előadáshoz.

(sz. z.)

— (R. Réthy Laura vendégfelléptei.) Ma este az előjelekből ítélve telt ház előtt folytatja vendégszereplését a debreceni színházban R. Réthy Laura, aki a *Traviata* dalmüben lép fel, Vasárnap este *Sulamit*-ban éneklő a címszerepet, mely egyik legkiválóbb alakítása. *A Sulamit*-ban még játszanak kivüle Áldor Juliska, Krémerné Lili, Adamek Irma, Püspöki Rózsai, Mezei Andor, Karacs Imre, Krémer Jenő, Szilágyi Aladár és Vámos Jenő.

— (Lizelott.) Holnap szombaton lesz a bemutató előadása a *Lizelottnak*, ennek a kedves 4 felvonásos vigjátéknak, mely iránt nagy az érdeklődés s bizonyára kedvelt műsordarabja lesz a debreceni színháznak.

— (Monna Vanna.) A fővárosi Nemzeti Színház szenzációs sikert aratott drámájából serényen folynak a próbák. A kiváló érdekességű darab a jövő héten kerül bemutatásra.

TAVIRATOK.

Katonai javaslatok tárgyalása

Budapest, jan. 22. (Saját tudósítónk távirata.) Beavatott helyről vett hiteles értesítés szerint a katonai javaslatok körül a szabadelvűpártban folytatott tárgyalásoknak meg lesz az eredményök, melynek folytán a nemzet értékes vívmányokhoz fog jutni. Eppen ezért a politikai körök a legfeszültebb figyelemmel várják a szabadelvűpárt holnapi tárgyalásainak eredményét. A *N. F. Presse* ismeretes indiskréciója rend

kívül kinos hatása dacára a tárgyalások folyamatát nem érintette. Erre vonatkozólag a félhivatalos *Magyar Nemzet* ezt írja mai számában:

Konstatálni kívánjuk, hogy a N. F. Presse közleménye sokban megfelel az igazságnak. A miniszterelnök és gróf Apponyi Albert házelnök közt tényleg folytak tárgyalások, de valószínűnek tartjuk, hogy a holnapi értekezleten eziránt nyilatkozatok lesznek és pedig — reméljük — olyan természetűek, a melyek kizárnak minden konfliktust, a mely a párt békéjét megzavarani alkalmas volna.

Budapest, jan. 22. (Saját tudósítónk távirata.) Kormánykörökben hirtelen jár, hogy a kormány a katonai javaslatok tárgyalásánál a zászlókérdés és a katonai perrendtartásban az ellenzék álláspontját elfogadó nyilatkozatot fog tenai. A két évi szolgálati időt azonban nem fogadja el. Kérdés, hogy vajjon az ellenzék megelégszik-e és lemond az obstrukcióról, vagy ragaszkodik a két évi szolgálati időhöz.

A szász királyi család regénye.

Genf, (Saját tudósítónk távirata.) Meg lett állapítva, hogy mielőtt Lujza kir. hercegnő Gironnal elutazott, ügyvédje utján kérte az udvar arra vonatkozó kijelentését, hogy a szász trónörökös, férje nem tesz bűnvádi feljelentést Giron ellen.

A venezuelai bonyodalom.

Páris, jan. 22. A Havas-ügynökség jelenti Marakaibóból: A Panther, Gaselle és Vinsta német hadihajók délelőtt 10 óra óta bombázzák a San Carlos-erődöt. A venezuelaiak bátran viszonozzák a lövöldözést.

Caracas, jan. 22. (Havas.) Biéra felkelőtábornok éjjel megtámadta Corót, de 200 főnyi veszteséggel visszaverték.

Vonatszerencsetlenség.

New-York, jan. 22. A Graat Nort hern-vasuton az éjjel Chiwankum mellett egy munkásvonat összeütközött egy gözzel hajtott hóékével. Tizenkét ember életét vesztette és ugyanannyi megsebesült.

Gabonatözsde.

Budapest, január 22. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vetelkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba gyöngén tartott árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok Idő: havas.

Buza áprilisra	7.72—73.
Rozs áprilisra	6.69—70.
Zab áprilisra	6.13—15.
Tengeri májusra	5.82—83.
Repece augusztusra	11.70—80.

SPORT.

Budapesti labdarúgó Debrecenben. A debreceni torna és kerékpár egyesület levelet kapott a fővárosi Műegyetemi football club egyik mester-tagjától, a melyben felajánlja, hogy Debrecenbe lejön a legközelebb tartandó versenyre. A tornáegylet e tárgyban a februári gyűlésen fog végérvényesen határozni.

MULATSÁG.

A Kereskedelmi Csarnok estélye. A Kereskedelmi Csarnok szombati estélye iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. Az élvezetesnek ígérkező estén Komlóssy Emma a kassai nemzeti színház énekesnője Casanova daljátékból fog több dalt énekelni. Szávay Gyula iparkamarai titkár a Petőfi társaság tagja érdekes felolvasást tart, Márton Miklós a debreceni társulat másod tenoristája pedig énekelni fog.

Vasutasok mulatsága. A m. á. vasutasok altiszti köre február hó 14-én, szombaton este saját könyvtára javára az állomás éttermében zártkörű táncmulatságot rendez. Az idő rövidsége és a hely ez alkalommal nagyobb mérvű mulatság rendezését nem engedi meg. Erre tekintettel ez uton is felhívja a rendezőség a tagokat és érdeklődők figyelmét, hogy legkésőbb február 1-éig, az általuk meghívandók névjegyzéké annyival inkább szíveskedjenek a rendezőséghez eljuttatni, mivel később bejelentett vendégek részére nem bocsájthat ki meghívókat a rendezőség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Droppa-féle hamis bukás. Pár év előtt történt, hogy a virágzó Droppa cég feje Droppa Emil szerencsétlen véget ért. Önmaga vetett véget életének. Azóta a cég hanyatlásnak indult, majd esődöt mondott. Közvetlen a esődmondás előtt mintegy 2000 koronát érő portéka eltűnt az üzletből. Ezért a cég fejét özv. Droppa Emilné felelősségre vonták. Kihallgatása során többen kerültek bele a bűnygybe, úgy, hogy a tegnapi tartott főtárgyaláson 9 vádlott ült a vádlottak padján. A tárgyalás során olyan körülmény derült ki mely özv. Droppánéról a vádat egy alkalmazottjára, Szenes János kereskedősegédre hárította át. Kiderült ugyanis, hogy Szenes annak idején úgy állott be a Droppa cégbe, hogy 2000 koronával járult az üzlethez. Látva az elkerülhetlen esődöt, biztosítani akarta pénzét, s a tanúk és vádlottak vallomása szerint az ő utasítására történt a 2000 koronát érő portéka elszállítása. A tárgyalás egész nap folyt s csak ma fogják itélettel befejezni. Érdekes, hogy az egyik meg nem jelent vádlott Lengyel Lajos rendőri elővezetését sürgönyileg rendelte el dr. Oláh Miklós tárgyalást vezető elnök.

ságának tagjai tegnap működtek utoljára. A tegnapi üléssel a bizottság tagjainak megbízása lejárt s a törvény értelmében az 1903 évre újra választandók. És pedig 5 tagot a januári közgyűlésen választanak 3 tagot pedig tegnap választottak az összes városi tisztviselők. A választóüléssel Vecsey Imre elnökölt s a jelenlevők közfelkiáltással újból Bészler Károly tanácsost Bockó Sámuel r. főkapitány és Beke Imre kiadót választották meg.

× **A város kőszállítása.** Debrecen város kőszállítása ügyében tegnap döntött Debrecen város tanácsa. A szállításra 6 vállalkozó pályázott, akik közül a tanács Reichmann Armin vállalkozónak, mint a legelőnyösebb ajánlkozónak adta ki a városi kőszállítást.

Megszökött debreceni kereskedő.

(11.500 koronás család hamis váltókkal.)

Debrecen, január 23.

Hihetetlen merészséggel és felfüggetlenséggel csapott be egy debreceni kereskedő két nagy-károlyi és két debreceni pénzügyintézetet. Hamis levelekkel és három hamisított váltóval összesen 11.500 koronát titkolt ki magának, s megszökött. Az eset érdekes részletei a következők:

Az eset szerepvivője Friedmann J. É. Mihályfalváról nemrég Debrecenbe költözött szénkereskedő.

Friedmann J. Benedek Mátyás érmihályfalvai nagykereskedő papirjait felhasználva, s aláírását több ízben hamisítva egyidejűleg négy pénzügyintézetet, 2 debrecenivel és 2 nagy-károlyival lépett érintkezésbe, felszólítva váltók mellékelésével a 2 károlyi intézetet a debreceni Közgazdasági bankot, hogy a negyedik pénzügyintézetnek, névszerint a debreceni Ipar és Kereskedelmi banknak 5000 4000, és 2500 koronát utaljanak át Friedmann J. részére leendő kifizetés végett. Ugyancsak levelet írt hason értelemben Friedmann az Ipar és Kereskedelmi bankhoz is.

Friedmann J. már tegnapelőtt reggel jelentkezett a 11.500 koronáért, de még ekkor nem érkezett pénz. — Délben ismét eljött, s ekkorra már az egyik nagy-károlyi pénzügyintézet sürgönyileg megküldötte a kívánt összeget, valamint a debreceni Közgazdasági bank is átküldötte a pénzt.

A legkisebb tétel a 2500 korona még nem jött meg. Friedmann vakmerőségében annyira ment, hogy az eddig megjött 9000 koronát nem vette fel, hanem kijelentette, hogy megvárja a még érkezendő 2500 koronát is, melynek a délután folyamán meg kell érkeznie.

Délután csakugyan megérkezett az egyik nagy-károlyi intézettől sürgönyileg a 2500 korona. Friedmann egy negyed 4 óra tájban megjelent az Ipar és Kereskedelmi bankban, s miután személyazo-

nosságát és lakhelyét két ösmert debreceni kereskedővel bizonyította, kérte a pénzt.

Az Ipar és Kereskedelmi bank, miután a levélben előre jelzett összegek a jelzett helyekről pontosan megérkeztek, semmi aggodalomra szolgáló okot nem látván fennforogni, kifizette a 11.500 koronát.

Tegnap reggel mindkét debreceni intézethez telefon értesítés érkezett Benedek Mátyás érmihályfalvai nagykereskedőtől, hogy Friedmann J. becsapta mind a négy intézetet, mert ő, kinek nevében az át és kiutalás történt az egész ügyről mit sem tud, Friedmann úgy az Ipar és Kereskedelmi bankhoz intézett levelet, mint a többi 3 intézetnek beküldött 5000, 4000 és 2500 koronás váltókat hamisította.

Tegnap délből megérkezett Debrecenbe a nagykereskedő fia, ki rögtön a rendőrséghez fordult. A rendőrség kereste Friedmann J.-t, de letartóztatni nem tudta, mert Friedmann J. a 11.500 koronával nyomtalanul eltűnt.

Az eddigi kutatásokból azt hiszik, hogy Budapestén keresztül Amerika felé vette útját.

Végh Gyula tb. főkapitány a legszélesebb körű intézkedéseket tette meg Friedmann J. kézrekerítésére, és nehogy Amerikába illanhasson, távirati úton figyelmeztette a Hamburgi rendőrséget a megszökött váltóhamisítóra.

Friedmann J.-nek a nagy tőzsde udvarán (Piac-utca) volt szénkereskedése, mit azonban elhanyagolt.

Érdekes, hogyan szerezte meg Benedek Mátyás nagykereskedő levélpapirjait és pecsétjét. Egy vasárnapi napon átrándult É. Mihályfalvára, az irodaszolgáttól, ki még könyvelő korából ismerte, elkérte az iroda kulcsot azzal az ürügyel, hogy Benedek nemsokára szintén jönni fog. Hamarosan magához vett egy pár levélpapírt, lepecsételte őket, az aláírást pedig nagyon jól ismerte, mert hosszabb ideig a Benedek Mátyás fa nagy üzletében volt alkalmazva mint könyvelő.

Friedmann J.-t Debrecenben utoljára tegnap délután látták, — szürke nadrág és fekete eszárkabát volt rajta, s hihetőleg ebben az öltözetben szökött is meg.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Folytatólagos presbiteri gyűlés. A vasárnap tartott presbiteri gyűlésen annyi időt foglalt el az egyházi ügyész választása, hogy a tárgysorozat számos pontja felett az idő előrehaladottsága miatt nem tudott határozni a gyűlés. — A fennmaradt ügyek letárgyalására tegnap délután 3 órakor gyűlést tartott a ref. egyház presbiteriuma a ref. egyházépület tanácstermében Kiss Áron ev. ref. püspök és Simorffy Imre kir. tanácsos főgondnok

elnököle mellett. — A gyűlésen rendkívül csekély számban jelentek meg a presbiterek, s a lanyha érdeklődésnek tulajdonítható, hogy az ügyeket gyors egymásutánban tárgyalták le. Hosszabb eszmecsere csak a költségvetés egyes pontjainak tárgyalásánál merült fel.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e 9-12-ig.

Jan. 23. A jog és pénzügyi bizottság ülése d. u. fél 4 órakor, a városházán.

Jan. 24. Timár ifjúság táncmulatsága. Arany Bika.

Jan. 25. Polgárikör bálja. Arany Bika.

Jan. 25. Urkocsisok egyletének közgyűlése.

Jan. 29. Városi rendes közgyűlés.

Jan. 31. A jótékony nőegylet tombolaestéje. Arany Bika.

Febr. 1. Az iparos kör bálja. Arany Bika.

Febr. 5. A keresk. és iparkamara közgyűlése.

Febr. 7. A vörös kereszt egylet bálja. Arany Bika.

Febr. 14. A műpártoló egyesület művészestéje. Arany Bika.

Febr. 15. Az iparos ifjúság táncmulatsága. Arany Bika.

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika.

Febr. 22. Evang. illéregylet tea-estéje.

J e g y z e t e k.

Harmadik osztály a gyorsvonaton.

Távol legyen tőlem az a gondolat, hogy megróvásban részesítenem a magyar állam vasut-intézményét. Hogy vannak emberek, akik talán azért, mert nagyon szeretik a kényelmet s talán szervezetük gyöngesége miatt elkényeztetve magukat, nem állják az utazást és e miatt nem a legrokonszenvesebben nyilatkoznak a magyar vasuton való utazásról, az itt számitásba nem jöhet.

A magyar vasutak, — ami berendezésüket illeti, — egyáltalán nem maradnak hátrább a külföldiek mellett. — Nem szólva itt a luxus vonatokról, — a rendes gyors- és személyvonatokon, ami az elhelyezkedést illeti, olyan kényelemben lehet része a kevés igényű, légvonnattól, gépzakolatástól nem irtózó, egészséges idegzetű embernek, a milyenben például a külföldi vasutakon egyáltalán nem részesül. Nem szölok itt a vonatki-sérőknek adott borraivalokról, a melyeknek mégis csak megvan a kívánt hatásuk, illő discreció mellett. Nagyon nagy forgalomnak kell valamely vasutvonalon lenni, hogy egy 8 személyre szánt kocsi-ban 4 embernél több szorongjon. És ez a négy ember, feltéve, hogy egészséges, jó álmu ember, még mindég le is heverhet a kényelmes, puha ülőkelyeken, melyeknek négy sarkában még vánkossal is szolgál az állam figyelmes gondoskodása. Hogy az én koponyám keménynek találja az állami vánkost, hogy kétségbeesj az a gondolat, hogy a velem egy oldalon fekvő bagaria csizmás ur minden megállónál rughat egyet rajtam álmban halálos ellenségeivel hadakozva, az mellékes. A hozzám hasonló ember ne utazzék, mert az ilyen ember, ideges be-

